

ELŐZETES JELENTÉS A BUDAPEST III. KER. LAJOS U. 165–167. SZ. ALATTI 11–13. SZ.-I ÁLLATCSONTLELETEKRŐL

Az 1982-ben feltárt területről származó állatcsontanyag másodlagos helyen felhalmozódott „állatfeldarabolási” és „kézműipari” hulladék.

A szarvasmarha csontanyag erősen fragmantált, felületein vágási, hasítási nyomok találhatók. A szarvasmarhacsontok közül mind a húsoscsont rész, mind a bontás során eltávolított carpalis/tarsalis szárazcsontok, valamint az ujjpercek minimális számban fordulnak elő. A szarvasmarha maradványok alapján legkevesebb három eltérő testfelépítésű, típusú szarvasmarhát lehet megkülönböztetni. Az egyik nagyközepes testmagasságú tehén marmagassága 1204,12 mm.

A kiskérődzők mindkét faja, a csigás szarvú juh, és a nagy széles szarvú kecske egyaránt előfordul a leletanyagban. Egy juh radius hosszmetéretéből számított marmagassági érték: 609 mm.

A sertések kis testméretűek. A sertécsontok anatómiai megoszlása reprezentálja a legjobban az ún. „étkezési” állatcsont összetételt.

A lócsontok között egyetlen húsoscsont nem fordul elő. Egy radius, két metacarpus és egy metatarsus csiszolt, illetve megmunkált, hasonlóan egy szarvasmarha radiushoz. A lómaradványok egy 1456 mm, magas testmagasságú, karcsú csontozatú; és egy 1381 mm, közepes testmagasságú, közepesen karcsú állatoktól származnak.

A négy legfontosabb gazdasági haszonállaton kívül a leletanyagban a kutya egy mandibula töredéke, a szárnyasok közül a tyúk és a liba néhány csonttöredéke fordul elő.

Az állatcsontanyag anatómiai megoszlása (db)

	Szarvasmarha	Kiskérődző	Sertés	Ló
Agykoponya (szarvcsap)	24	7	8	–
Arckop. + maxilla	7	1	4	–
Mandibula fr.	23	9	6	2
Fog	5	5	1	1
Csigolya fr.	10	7	12	–
Borda fr.	73	4	10	–
Scapula fr.	19	10	4	–
Humerus fr.	9	2	2	–
Radius fr.	12	11	5	2
Ulna fr.	5	3	5	–
Metacarpus fr.	10	25	2	3
Pelvis fr.	14	2	3	–
Femur fr.	12	2	1	–
Tibia fr.	24	12	8	–
Astragalus	5	1	–	–
Calcaneus	3	1	2	–
Centrotarsale	1	1	–	–
Metatarsus fr.	24	9	–	4
os phalangis I.	8	6	–	–
os phalangis II.	4	2	–	–
os phalangis III.	3	–	1	–
	295	120	74	12

Az állatcsontanyag topográfiai megoszlása (db)

Század	XI–XIII. eleje						XIII.			Összesen
	I.	II.	III.	VII.	VIII.	4. réteg	V. Kemence	VI.	3. réteg	
Szarvasmarha	7	17	20	16	3	150	6	1	75	295
Kiskérődzők	–	2	40	25	3	35	1	2	12	120
Sertés	1	6	6	3	–	23	1	–	34	74
Ló	2	–	–	2	–	6	–	–	2	12
Kutya	–	–	–	–	–	1	–	–	–	1
Tyúk	–	–	–	2	–	–	–	1	–	3
Liba	–	–	–	1	–	–	–	–	–	1
	10	25	66	49	6	215	8	4	123	506

VORBERICHT ÜBER DIE TIERKNOCHENFUNDE AUS DEM 11–13. JH.
IN BUDAPEST, III. BEZ., LAJOS UTCA 165–167.

Das von dem im Jahre 1982 freigelegten Gebiet stammende Tierknochenmaterial stellt einen an sekundärer Stellen angehäuften Abfall der „Tierverarbeitung“ und des „Handwerks“ dar.

Das Rinderknochenmaterial ist stark fragmentiert, an seinen Oberflächen sind Schnitt- und Spaltspuren zu finden. Unter den Rinderknochen kommen sowohl Fleischknochenteile wie auch im Laufe der Zerlegung entfernte carpalis/tarsalis-Trockenknochen, sowie Fingerglieder nur in minimaler Anzahl vor. Aufgrund der Überreste vom Rindvieh können mindestens drei Typen von abweichendem Körperbau unterschieden werden. Die Widerristhöhe einer mittelgrossen Kuh beträgt 1204,12 mm.

In Fundmaterial kommen beide Arten der kleinen Wiederkäuer, das Schaf mit Schneckengehörn genauso vor wie die Ziege mit breitem Horn. Die aus dem Längenmass des Radius errechnete Widerristhöhe eines Schafes beträgt 609 mm.

Die Schweine sind von kelinem Körperbau. Die anatomische Verteilung der Schweineknochen repräsentiert am besten die Zusammensetzung der sog. „Speise“-Tierknochen.

Unter den Pferdeknochen befindet sich kein einziger Fleischknochen. Ein Radius, zwei Metacarpi und ein Metatarsus sind geschliffen, beziehungsweise bearbeitet, ähnlich wie ein Rinder-Radius. Die Pferdeüberreste stammen von einem Tier mit einer Körperhöhe von 1456 mm und schlanker Knochenstruktur, sowie von einem Pferd mit mittelgrossem, 1381 mm hohem Körper und einer mittelschlanken Knochenstruktur.

Ausser den vier wichtigsten wirtschaftlichen Nutztieren kommen im Fundmaterial das Mandibulafragment eines Hundes und vom Geflügel eine Henne und eine Gans vor.

In der dritten Schichte befand sich auch ein menschliches Fingerglied.